

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 9. novembra 2023*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Uznávanie rozsudkov, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v inom členskom štáte – Rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV – Článok 3 ods. 4 a článok 8 – Odmietnutie výkonu – Článok 47 druhý odsek Charty základných práv Európskej únie – Základné právo na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom – Systémové alebo všeobecné nedostatky v členskom štáte pôvodu – Preskúmanie v dvoch etapách – Zrušenie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody uloženého členským štátom – Výkon tohto trestu iným členským štátom“

Vo veci C-819/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht Aachen (Krajinský súd Aachen, Nemecko) zo 6. decembra 2021 a doručený Súdnemu dvoru 22. decembra 2021, ktorý súvisí s konaním:

Staatsanwaltschaft Aachen,

za účasti:

M. D.,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory C. Lycourgos, sudcovia O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (spravodajca), S. Rodin a L. S. Rossi,

generálny advokát: N. Emiliou,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- holandská vláda, v zastúpení: K. Bulterman a C. S. Schillemans, splnomocnené zástupkyne,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: nemčina.

– Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a K. Hermann, splnomocnené zástupkyne,
po vypočutí návrhov generálneho advokáta 4. mája 2023,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 4 a článku 8 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 2008, s. 27), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2008/909“), v spojení s článkom 47 druhým odsekom Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci konania týkajúceho sa žiadosti o uznanie a výkon rozsudku v Nemecku, ktorým bol M. D. odsúdený poľským súdom na trest odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov.

Právny rámec

- 3 Odôvodnenia 5 a 13 rámcového rozhodnutia 2008/909 znejú:

„(5) Procesné práva v trestnom konaní sú v rámci justičnej spolupráce kľúčovým prvkom zabezpečenia vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi. Vzťahy medzi členskými štátmi, pre ktoré je charakteristická osobitná vzájomná dôvera v právne systémy ostatných členských štátov, umožňujú vykonávajúcemu štátu uznávať rozhodnutia prijaté orgánmi štátu pôvodu. Uvažovať by sa preto malo o ďalšom rozvoji spolupráce týkajúcej sa výkonu rozsudkov v trestných veciach, ktorá je stanovená v nástrojoch Rady Európy, najmä ak sa takýto rozsudok uplatňuje proti občanom Únie, ak boli odsúdení na trest odňatia slobody alebo opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody v inom členskom štáte. Bez ohľadu na potrebu poskytnúť odsúdenej osobe primerané ochranné opatrenia by základnou podmienkou jej účasti na konaní už nemal byť vo všetkých prípadoch jej súhlas so zaslaním rozsudku do iného členského štátu na účely jeho uznania a výkonu uloženého trestu.

...
- (13) Toto rámcové rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané článkom 6 Zmluvy o Európskej únii a vyjadrené Chartou základných práv Európskej únie, najmä jej kapitolou VI. Žiadne ustanovenie tohto rámcového rozhodnutia by sa nemalo vykladať tak, že zakazuje odmietnutie výkonu rozhodnutia, ak existujú objektívne dôvody domnievať sa, že účelom trestu je potrestanie osoby z dôvodu jej pohlavia, rasy, vierovyznania, etnického pôvodu, štátnej príslušnosti, jazyka, politického zmýšľania alebo sexuálnej orientácie, alebo že postavenie tejto osoby môže byť ktorýmkoľvek z týchto dôvodov nepriaznivo ovplyvnené.“

- 4 Podľa článku 3 tohto rámcového rozhodnutia s názvom „Účel a rozsah pôsobnosti“:
- „1. Účelom tohto rámcového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest.
2. Toto rámcové rozhodnutie sa uplatňuje v prípade, že sa odsúdená osoba nachádza v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcim štáte.
- ...
4. Toto rámcové rozhodnutie neovplyvňuje ani nemení povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne zásady zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.“
- 5 Článok 4 uvedeného rámcového rozhodnutia, nazvaný „Kritériá zasielania rozsudku a osvedčenia inému členskému štátu“, stanovuje:
- „1. Za predpokladu, že odsúdená osoba je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcim štáte, a za predpokladu, že dala svoj súhlas, ak sa tak vyžaduje podľa článku 6, možno rozsudok spolu s osvedčením, ktorého štandardné tlačivo je uvedené v prílohe I, zaslať jednému z nasledujúcich členských štátov:
- a) členskému štátu, ktorého štátnu príslušnosť má odsúdená osoba a v ktorom žije, alebo
- b) členskému štátu, ktorého štátnu príslušnosť má odsúdená osoba, ale nie je členským štátom, v ktorom žije, a do ktorého bude odsúdená osoba vyhostená po prepustení z výkonu trestu na základe vyhostenia alebo príkazu na vyhostenie zahrnutého do rozsudku alebo do rozhodnutia justičného alebo správneho orgánu alebo akéhokoľvek iného opatrenia vyplývajúceho z rozsudku, alebo
- c) akémukoľvek inému členskému štátu okrem členského štátu uvedeného v písmenách a) alebo b), ktorého príslušný orgán súhlasí so zaslaním rozsudku a osvedčenia tomuto členskému štátu.
- ...“
- 6 Článok 8 toho istého rámcového rozhodnutia, nazvaný „Uznávanie rozsudku a výkon trestu“, znie:
- „1. Príslušný orgán vykonávajúceho štátu uzná rozsudok, ktorý mu bol zaslaný v súlade s článkom 4 a v súlade s postupom podľa článku 5, a bezodkladne prijme všetky potrebné opatrenia na výkon trestu, pokiaľ nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov odmietnutia uznania alebo výkonu, ktoré sú ustanovené v článku 9.
- ...“

7 Článok 9 rámcového rozhodnutia 2008/909, nazvaný „Dôvody odmietnutia uznania alebo výkonu“, stanovuje:

„1. Príslušný orgán vykonávajúceho štátu môže odmietnuť uznanie rozsudku a vykonanie trestu, ak:

...

i) podľa osvedčenia uvedeného v článku 4 sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď sa v osvedčení uvádza, že dotknutá osoba v súlade s ďalšími procesnými požiadavkami vymedzenými vo vnútroštátnom práve štátu pôvodu:

i) bola včas:

– buď osobne predvolaná, a tým informovaná o stanovenom termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, alebo sa jej inými prostriedkami skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania,

– a

– informovaná o tom, že možno vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania;

alebo

ii) vedomá si plánovaného konania splnomocnila právneho zástupcu, ktorý bol buď vymenovaný dotknutou osobou, alebo ustanovený štátom, aby ju obhajoval v konaní, a tento právny zástupca ju v konaní skutočne obhajoval;

alebo

iii) po tom, ako sa jej doručilo rozhodnutie a bola výslovne poučená o práve na obnovu konania alebo odvolanie, na ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového:

– výslovne uviedla, že proti rozhodnutiu nepodáva opravný prostriedok,

– alebo

– nepodala návrh na obnovu konania alebo odvolanie v rámci príslušnej lehoty;

...“

8 Článok 17 tohto rámcového rozhodnutia, nazvaný „Právo, ktorým sa riadi výkon“, znie:

„1. Výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho štátu. Pokiaľ odseky 2 a 3 neustanovujú inak, orgány vykonávajúceho štátu sú ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na predčasné alebo podmienené prepustenie.

...“

Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 9 M. D. je poľský štátny príslušník, ktorý má obvyklý pobyt v Nemecku, a bol v Poľsku odsúdený na podmienený trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov rozsudkom Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże (Okresný súd Štetín-Prawobrzeże, Poľsko) zo 7. augusta 2018. Dotknutá osoba sa nezúčastnila na súdnom konaní, hoci podľa informácií poskytnutých poľskými súdmi jej bolo predvolanie na pojednávanie zaslané na adresu v Poľsku, ktorú táto osoba uviedla v rámci vyšetrovacieho konania.
- 10 Uznesením zo 16. júla 2019 ten istý súd zrušil pôvodný podmienený odklad výkonu trestu a nariadil výkon trestu odňatia slobody uloženého M. D. Dôvody tohto zrušenia a najmä odpoveď na otázku, či k nemu došlo po novom odsúdení v trestnom konaní, jasne nevyplývajú zo spisu predloženého Súdnemu dvoru.
- 11 Dňa 13. augusta 2020 Sąd Okręgowy w Szczecinie (Krajský súd Štetín, Poľsko) vydal európsky zatykač, na základe ktorého bol M. D. zatknutý v Nemecku. Rozhodnutím zo 17. decembra 2020 Staatsanwaltschaft Köln (Generálna prokuratúra Kolín, Nemecko) odmietla vykonať tento zatykač na základe článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 29. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“), z dôvodu, že dotknutá osoba mala už niekoľko rokov obvyklý pobyt v Nemecku a namietala voči svojmu odovzdaniu poľským orgánom.
- 12 Dňa 26. januára 2021 sa Sąd Okręgowy w Szczecinie (Krajský súd Štetín, Poľsko) obrátil na Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Generálna prokuratúra Berlín, Nemecko) s overenou kópiou rozsudku zo 7. augusta 2018 spolu s osvedčením uvedeným v článku 4 rámcového rozhodnutia 2008/909 na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený M. D., v Nemecku. Spis bol postúpený na Staatsanwaltschaft Aachen (Prokuratúra Aachen, Nemecko), ktorá je miestne príslušná.
- 13 Prokuratúra Aachen po vypočutí M. D., ktorý uviedol, že nebol predvolaný na pojednávanie, ktoré sa konalo v Poľsku, a že výhrady vznesené voči nemu sú nedôvodné, rozhodnutím z 2. novembra 2021 požiadala Senát pre výkon trestov pri Landgericht Aachen (Krajinský súd Aachen, Nemecko), ktorý je vnútroštátnym súdom, aby vyhovel žiadosti o uznanie a výkon rozsudku a uznesenia Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże (Okresný súd Štetín-Prawobrzeże) zo 7. augusta 2018 a 16. júla 2019 a uložil M. D. trest odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov. Podľa Prokuratúry Aachen boli splnené všetky podmienky požadované na výkon rozsudku vydaného v Poľsku. Konkrétne skutky, ktoré viedli k odsúdeniu a ktoré boli spáchané v období od marca do júna 2009, boli podľa tejto prokuratúry potrestané podľa nemeckého trestného práva ako podvodná sprenevera a falšovanie listín.
- 14 Vnútroštátny súd sa pýta, či môže odmietnuť vyhlásiť trest odňatia slobody uložený M. D. v Poľsku za vykonateľný v Nemecku z dôvodu, že tento členský štát porušil článok 47 druhého odseku Charty a článok 2 ZEÚ. Uvádza, že informácie, ktoré má k dispozícii, poukazujú na systémové alebo všeobecné nedostatky poľského súdneho systému v čase vydania rozsudku a uznesenia Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże (Okresný súd Štetín-Prawobrzeże), ktorých výkon sa navrhuje, a to 7. augusta 2018 a 16. júla 2019. V tejto súvislosti odkazuje najmä na odôvodnený návrh

Európskej komisie na základe článku 7 ods. 1 ZEÚ týkajúci sa právneho štátu v Poľsku z 20. decembra 2017 [COM (2017) 835 final], ako aj na nedávnu judikatúru Súdneho dvora v tejto oblasti.

- 15 V tejto súvislosti sa Landgericht Aachen (Krajinský súd Aachen) pýta, či mu na účely uznania a výkonu trestu odňatia slobody v Nemecku, ktorý bol uložený M. D. v Poľsku, prináleží, aby sám určil, či k 7. augustu 2018 a 16. júlu 2019 súdny systém tohto posledného uvedeného členského štátu vykazoval nedostatky a či bolo porušené základné právo dotknutej osoby na spravodlivý proces, alebo či to musí urobiť Súdny dvor, aby sa zabránilo rozdielom medzi členskými štátmi Únie. Pokiaľ ide o meritum veci, tento súd sa domnieva, že nie je zjavné, že riešenie prijaté Súdny dvorom v jeho rozsudku z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), v súvislosti s rámcovým rozhodnutím 2002/584 možno uplatniť aj na rámcové rozhodnutie 2008/909, keďže v tomto poslednom uvedenom rozhodnutí chyba ekvivalent odôvodnenia 10 rámcového rozhodnutia 2002/584, a s prihliadnutím na riešenie prijaté Súdny dvorom v jeho rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456).
- 16 Landgericht Aachen (Krajinský súd Aachen) sa tiež pýta, ako postupovať v prípade, ak v čase vydania rozhodnutia alebo rozhodnutí, o ktorých výkon sa žiada, bola situácia v členskom štáte pôvodu uspokojivá, ale následne sa vyvinula nepriaznivo, a tak v čase, keď súd vykonávajúceho štátu má rozhodnúť o uznaní a výkone odsudzujúceho rozsudku, už uspokojivá nie je.
- 17 Za týchto okolností Landgericht Aachen (Krajinský súd Aachen) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môže súd vykonávajúceho členského štátu, ktorý má rozhodnúť o vyhlásení vykonateľnosti podľa článku 3 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2008/909... v spojení s článkom 47 druhým odsekom [Charty], odmietnuť uznanie rozsudku iného členského štátu a výkon trestu uloženého týmto rozsudkom podľa článku 8 tohto rámcového rozhodnutia, ak existujú skutočnosti podporujúce záver, že situácia v tomto členskom štáte v čase vyhlásenia rozsudku, ktorý sa má vykonať, resp. s ním súvisiacich nasledujúcich rozhodnutí, sú nezlučiteľné so základným právom na spravodlivý proces, pretože v tomto členskom štáte samotný systém súdnictva už viac nebol v súlade so zásadou právneho štátu zakotvenou v článku 2 ZEÚ?

2. Môže súd vykonávajúceho členského štátu, ktorý má rozhodnúť o vykonateľnosti podľa článku 3 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2008/909 v spojení so zásadou právneho štátu zakotvenou v článku 2 ZEÚ odmietnuť uznať rozsudok iného členského štátu a výkon trestu uloženého týmto rozsudkom v zmysle článku 8 tohto rámcového rozhodnutia, ak existujú skutočnosti podporujúce záver, že systém súdnictva v tomto členskom štáte v čase rozhodnutia o vyhlásení vykonateľnosti už nebol v súlade so zásadou právneho štátu zakotvenou v článku 2 ZEÚ?

3. V prípade kladnej odpovede na otázku 1:

Je pred odmietnutím uznania rozsudku súdu iného členského štátu a výkonu trestu uloženého takýmto rozsudkom s odkazom na článok 3 ods. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909 v spojení s článkom 47 druhého odseku Charty z dôvodu, že existujú skutočnosti podporujúce záver, že situácia v tomto členskom štáte je nezlučiteľná so základným právom na spravodlivý proces, keďže v tomto členskom štáte už samotný systém súdnictva nebol v súlade so zásadou

právneho štátu, potrebné v rámci druhého kroku preskúmať, či situácia, ktorá je nezlučiteľná so základným právom na spravodlivý proces, mala v dotknutom konaní konkrétne nepriaznivé následky pre odsúdenú osobu?

4. V prípade zápornej odpovede na otázku 1 a/alebo otázku 2 v tom zmysle, že rozhodnutie o otázke, či situácia v jednom členskom štáte nie je zlučiteľná so základným právom na spravodlivý proces, pretože v tomto členskom štáte už samotný systém súdnictva nebol v súlade so zásadou právneho štátu, neprináleží súdom členského štátu, ale Súdnemu dvoru Európskej únie:

Bol systém súdnictva v Poľskej republike 7. augusta 2018 a/alebo 16. júla 2019, resp. je v súčasnosti v súlade so zásadou právneho štátu podľa článku 2 ZEÚ?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej až tretej otázke

- 18 Svojou prvou až treťou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 3 ods. 4 a článok 8 rámcového rozhodnutia 2008/909 vykladať v tom zmysle, že súd vykonávajúceho členského štátu môže sám odmietnuť uznať a vykonať odsudzujúci rozsudok vydaný v trestnom konaní súdom iného členského štátu, ak má k dispozícii dôkazy o tom, že v tomto členskom štáte existujú systémové alebo všeobecné nedostatky týkajúce sa práva na spravodlivý proces a vo všeobecnosti fungovania súdneho systému a dodržiavania zásad právneho štátu. V prípade kladnej odpovede sa vnútroštátny súd pýta, k akému dátumu má posudzovať existenciu takýchto systémových alebo všeobecných nedostatkov, a či sa musí tiež ubezpečiť, že tieto nedostatky mali konkrétny vplyv na situáciu odsúdenej osoby.
- 19 Rámcové rozhodnutie 2008/909, podobne ako rámcové rozhodnutie 2002/584, konkretizuje v trestnoprávnej oblasti zásady vzájomnej dôvery a vzájomného uznávania, ktoré najmä v súvislosti s priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ukladajú každému členskému štátu povinnosť predpokladať, že okrem výnimočných okolností všetky ostatné členské štáty dodržia právo Únie a predovšetkým základné práva uznané týmto právom [pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 26, ako aj z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 40]. Ako zdôrazňuje odôvodnenie 5 rámcového rozhodnutia 2008/909, toto rozhodnutie posilňuje justičnú spoluprácu v oblasti uznávania a výkonu rozsudkov v trestných veciach, ak boli občania Únie odsúdení na trest odňatia slobody, alebo opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody v inom členskom štáte na účel uľahčenia ich sociálnej nápravy.
- 20 Na tento účel článok 8 tohto rámcového rozhodnutia stanovuje, že vykonávajúci orgán je v zásade povinný vyhovieť žiadosti o uznanie rozsudku a výkonu trestu odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúceho pozbavenie osobnej slobody uloženého v inom členskom štáte, ktorá mu bola zaslaná v súlade s článkami 4 a 5 uvedeného rámcového rozhodnutia. V zásade môže odmietnuť vyhovieť takejto žiadosti len z dôvodov odmietnutia uznania alebo výkonu taxatívne vymenovaných v článku 9 toho istého rámcového rozhodnutia.

- 21 Súdny dvor však pripustil, že za výnimočných okolností možno zaviesť dodatočné obmedzenia zásad vzájomného uznávania a vzájomnej dôvery (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 82, ako aj citovanú judikatúru).
- 22 Za určitých podmienok je to tak v oblasti upravenej rámcovým rozhodnutím 2002/584 v prípadoch, ak je osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, vystavená v prípade jej odovzdania do štátu, ktorý vydal zatykač, skutočnému riziku neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania v zmysle článku 4 Charty. Pri tomto riešení Súdny dvor vychádzal na jednej strane z článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý stanovuje, že toto rámcové rozhodnutie nemôže meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne zásady, ako sú zakotvené v článku 6 ZEÚ, a na druhej strane z absolútnej povahy základného práva zaručeného článkom 4 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 83 a 84).
- 23 Súdny dvor následne rozhodol, že vykonávajúci orgán tiež môže výnimočne nevyhovieť európskemu zatykaču, ak odovzdanie vyžiadanej osoby môže túto osobu vystaviť reálnemu riziku porušenia jej základného práva na spravodlivý proces stanoveného v článku 47 druhom odseku Charty, a to vzhľadom na zásadný význam tohto práva ako záruky ochrany všetkých práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, a na účely zachovania spoločných hodnôt členských štátov uvedených v článku 2 ZEÚ, najmä hodnoty právneho štátu [pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 48 a 59, ako aj z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, body 45 a 46].
- 24 Vnútroštátny súd sa pýta, či takéto riešenie možno uplatniť v prípade žiadosti, ktorou sa nežiada o odovzdanie osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, vydávajúcim orgánom na základe rámcového rozhodnutia 2002/584, ale žiadosti o uznanie rozsudku a výkon trestu uloženého v inom členskom štáte, vo vykonávajúcom štáte, ak existujú skutočnosti nasvedčujúce tomu, že podmienky v tomto inom členskom štáte v čase prijatia rozhodnutia, ktoré sa má vykonať, alebo následných súvisiacich rozhodnutí, sú nezlučiteľné so základným právom na spravodlivý proces stanoveným v článku 47 druhom odseku Charty.
- 25 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 3 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2008/909 stanovuje, že toto rámcové rozhodnutie neovplyvňuje ani nemení povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne zásady zakotvené v článku 6 ZEÚ.
- 26 Okrem toho odôvodnenie 13 tohto rámcového rozhodnutia uvádza, že toto rámcové rozhodnutie „rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané článkom 6 [ZEÚ] a vyjadrené Chartou základných práv Európskej únie, najmä jej kapitolou VI“, medzi ktoré patrí právo na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom stanovené v článku 47 druhom odseku tejto Charty. V tom istom odôvodnení sa najmä uvádza, že „žiadne ustanovenie tohto [rámcového rozhodnutia 2008/909] by sa nemalo vykladať tak, že zakazuje odmietnutie výkonu rozhodnutia, ak existujú objektívne dôvody domnievať sa, že účelom trestu je potrestanie osoby z dôvodu jej pohlavia, rasy, vierovyznania, etnického pôvodu, štátnej príslušnosti, jazyka, politického zmýšľania alebo sexuálnej orientácie, alebo že postavenie tejto osoby môže byť ktorýmkoľvek z týchto dôvodov nepriaznivo ovplyvnené“.

- 27 Z toho vyplýva, že podobne ako rámcové rozhodnutie 2002/584 sa má rámcové rozhodnutie 2008/909 vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu môže za výnimočných okolností odmietnuť uznanie a výkon trestu uložený v trestnom konaní v členskom štáte pôvodu, ak má k dispozícii dôkazy poukazujúce na systémové alebo všeobecné nedostatky, ktoré môžu ovplyvniť nezávislosť súdnej moci v tomto členskom štáte a narušiť tak podstatu základného práva dotknutej osoby na spravodlivý proces.
- 28 Konkrétne v odpovedi na otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa podmienok, za ktorých možno odmietnuť výkon žiadosti podanej na základe rámcového rozhodnutia 2008/909 v prípade systémových a všeobecných porušení práva na spravodlivý proces v členskom štáte pôvodu, treba spresniť, že možnosť odmietnuť uznanie rozsudku a výkon trestu na základe článku 3 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2008/909 z dôvodu rizika porušenia základného práva na spravodlivý proces predpokladá, že príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu vykoná preskúmanie v dvoch etapách.
- 29 Tomuto orgánu prináleží v prvej etape určiť, či z dôvodu systémových alebo všeobecných nedostatkov v nezávislosti súdnej moci tohto členského štátu existujú objektívne, spoľahlivé, presné a náležité aktualizované dôkazy existencie skutočného rizika porušenia základného práva na spravodlivý proces zaručeného článkom 47 druhým odsekom Charty [pozri analogicky rozsudok z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 52, ako aj citovanú judikatúru].
- 30 Ak je to tak, príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu musí v druhej etape konkrétne a presne overiť, do akej miery môžu mať tieto nedostatky zistené v prvej etape dosah na fungovanie súdov členského štátu pôvodu, ktoré majú právomoc na vedenie konaní týkajúcich sa dotknutej osoby, a či vzhľadom na jej osobnú situáciu, povahu trestného činu, za ktorý bola odsúdená, a na skutkové okolnosti odsudzujúceho rozsudku, v súvislosti s ktorým sa žiada o uznanie a výkon, ako aj prípadne na dodatočné informácie poskytnuté týmto členským štátom na základe tohto rámcového rozhodnutia, existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že v prejednávanej veci k takémuto riziku skutočne došlo [pozri analogicky rozsudok z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 53, ako aj citovanú judikatúru].
- 31 V tejto súvislosti skutočnosť, že rámcové rozhodnutie 2008/909 neobsahuje ekvivalent odôvodnenia 10 rámcového rozhodnutia 2002/584, podľa ktorého sa vykonávanie európskeho zatykača môže pozastaviť iba v prípade vážneho a pretrvávajúceho porušovania zásad uvedených v článku 6 ods. 1 ZEÚ jedným z členských štátov, zisteného Radou Európskej únie podľa článku 7 ods. 1 ZEÚ, ktorý sa týka možnosti vo všeobecnosti pozastaviť mechanizmus európskeho zatykača voči členskému štátu, nemôže spochybniť potrebu, aby príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu vykonal v každom jednotlivom prípade overenia opísané v predchádzajúcom bode.
- 32 Rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), na ktorý sa odvoláva vnútroštátny súd, sa týkal otázky, či orgány prokuratúry spadajú pod pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle rámcového rozhodnutia 2002/584, čo nemá priamu súvislosť s otázkou položenou v prejednávanej veci. Z tohto rozsudku v každom prípade nemožno vyvodiť, že by systémové alebo všeobecné nedostatky v nezávislosti súdnej moci členského štátu vydávajúceho zatykač, postačovali na to, aby sa vykonávajúci štát oslobodil od povinnosti uznať rozsudky a vykonať trestné rozsudky vydané súdmi členského štátu pôvodu na

základe rámcového rozhodnutia 2008/909 [pozri analogicky rozsudok zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač), C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, bod 50].

- 33 Treba totiž pripomenúť, že existencia takýchto systémových alebo všeobecných nedostatkov nemá nevyhnutne vplyv na každé rozhodnutie vydané súdmi uvedeného členského štátu v každom jednotlivom prípade [pozri analogicky rozsudok zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač), C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, body 41 a 42].
- 34 Umožniť príslušnému orgánu vykonávajúceho členského štátu, aby z vlastnej iniciatívy pozastavil mechanizmus stanovený rámcovým rozhodnutím 2008/909 tým, že v zásade odmietne vyhovieť všetkým žiadostiam členského štátu, ktorého sa tieto nedostatky týkajú, o uznanie rozsudkov a výkon trestov, by spochybnilo zásady vzájomnej dôvery a vzájomného uznávania, na ktorých je založené toto rámcové rozhodnutie [pozri analogicky rozsudok zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač), C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, bod 43].
- 35 Navyše na rozdiel od toho, čo navrhuje vnútroštátny súd, neprináleží Súdnemu dvoru, ale tomuto súdu, aby posúdil, či dôkazy predložené dotknutou osobou preukazujú dôvod na odmietnutie uznania a výkonu odsudzujúceho rozsudku vydaného v trestnom konaní, o ktorý ide vo veci samej, pričom však v súlade s judikatúrou Súdného dvora možnosť takéhoto odmietnutia predstavuje výnimku, ktorá sa musí vykladať reštriktívne [pozri analogicky uznesenie z 12. júla 2022, Minister for Justice and Equality (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač II), C-480/21, EU:C:2022:592, bod 48 a citovanú judikatúru].
- 36 Pokiaľ ide o dátum, ku ktorému musí príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu vykonať toto posúdenie, treba tiež spresniť, že pokiaľ ide o žiadosť, na ktorú sa vzťahuje rámcové rozhodnutie 2008/909, o uznanie a výkon odsudzujúceho rozsudku vydaného v trestnom konaní v jednom členskom štáte v inom členskom štáte, musí sa preskúmanie existencie systémových alebo všeobecných nedostatkov súdneho systému členského štátu pôvodu, najmä pokiaľ ide o nezávislosť súdov, nevyhnutne vykonať s prihliadnutím na situáciu existujúcu v tomto členskom štáte v čase tohto odsúdenia. Pri tomto posúdení možno zohľadniť vývoj tejto situácie až do tohto dátumu. Naopak nie je v zásade potrebné zohľadniť vývoj uvedenej situácie po uvedenom dátume.
- 37 Cieľom tohto preskúmania je totiž umožniť príslušnému orgánu vykonávajúceho členského štátu na základe dôkazov predložených dotknutou osobou posúdiť, či takéto systémové alebo všeobecné nedostatky mohli mať konkrétny vplyv na trestné konanie vedené proti tejto osobe, ktoré viedlo k jej odsúdeniu [pozri analogicky uznesenie z 12. júla 2022, Minister for Justice and Equality (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač II), C-480/21, EU:C:2022:592, bod 41].
- 38 Z toho vyplýva, že vnútroštátnemu súdu prináleží, aby pri posudzovaní existencie systémových alebo všeobecných nedostatkov v členskom štáte pôvodu, ako aj ich konkrétneho vplyvu na situáciu odsúdenej osoby, vychádzal z dátumu odsúdenia.
- 39 Naproti tomu nie je potrebné skúmať, či sa v členskom štáte pôvodu dodržia zásady právneho štátu v čase, keď má príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu rozhodovať o žiadosti o uznanie rozsudku a výkon trestu uloženého v členskom štáte pôvodu, keďže samotným

predmetom tohto konania je, že dotknutá osoba, ktorá ani zďaleka nemusí byť odovzdaná orgánom tohto posledného uvedeného členského štátu, zostane vo vykonávajúcom členskom štáte na účely výkonu svojho trestu.

- 40 To isté platí pre situáciu v členskom štáte pôvodu ku dňu zrušenia podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, ak sa tak rozhodlo z dôvodu porušenia objektívnej podmienky, ktorá bola prípadne spojená s pôvodným trestom, pričom takéto zrušenie predstavuje jednoduché vykonávacie opatrenie, ktoré nemení ani povahu, ani výšku trestu [pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Zrušenie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody), C-514/21 a C-515/21, EU:C:2023:235, bod 53, ako aj citovanú judikatúru].
- 41 V prípade, že zrušenie podmieneného odkladu výkonu trestu vyplýva z nového odsúdenia v trestnom konaní, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu vo veci samej, príslušnému orgánu vykonávajúceho členského štátu prináleží posúdiť situáciu existujúcu v členskom štáte pôvodu až do dňa nového odsúdenia, ktoré viedlo k tomuto zrušeniu, a teda umožniť podanie žiadosti o uznanie a výkon pôvodného trestu [pozri analogicky rozsudok z 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Zrušenie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody), C-514/21 a C-515/21, EU:C:2023:235, body 67 a 68].
- 42 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú až tretiu otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 4 a článok 8 rámcového rozhodnutia 2008/909 sa majú vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu môže odmietnuť uznať a vykonať odsudzujúci rozsudok vydaný v trestnom konaní súdom iného členského štátu, ak má k dispozícii dôkazy o tom, že v tomto členskom štáte existujú systémové alebo všeobecné nedostatky týkajúce sa práva na spravodlivý proces, najmä pokiaľ ide o nezávislosť súdov, a existujú závažné dôvody domnievať sa, že tieto nedostatky mohli mať konkrétny vplyv na trestné konanie vedené proti dotknutej osobe. Príslušnému orgánu vykonávajúceho členského štátu prináleží posúdiť situáciu existujúcu v členskom štáte pôvodu až do vydania odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní, o ktorého uznanie a výkon sa žiada, ako aj prípadne až ku dňu vydania nového odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní, ktoré viedlo k zrušeniu podmieneného odkladu výkonu pôvodne uloženého trestu, o ktorého výkon sa žiada.

O štvrtej otázke

- 43 Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na prvú až tretiu otázku nie je potrebné odpovedať na štvrtú otázku.

O trovách

- 44 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 4 a článok 8 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu môže odmietnuť uznať a vykonať odsudzujúci rozsudok vydaný v trestnom konaní súdom iného členského štátu, ak má k dispozícii dôkazy o tom, že v tomto členskom štáte existujú systémové alebo všeobecné nedostatky týkajúce sa práva na spravodlivý proces, najmä pokiaľ ide o nezávislosť súdov, a existujú závažné dôvody domnievať sa, že tieto nedostatky mohli mať konkrétny vplyv na trestné konanie vedené proti dotknutej osobe. Príslušnému orgánu vykonávajúceho členského štátu prináleží posúdiť situáciu existujúcu v členskom štáte pôvodu až do vydania odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní, o ktorého uznanie a výkon sa žiada, ako aj prípadne až ku dňu vydania nového odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní, ktoré viedlo k zrušeniu podmieneného odkladu výkonu pôvodne uloženého trestu, o ktorého výkon sa žiada.

Podpisy